

det har aldrig været min Tanke, at man fulde ophøre med disse Biskoler i Ringløbing Amt, tværtimod, der er vist god Grund til at opretholde baade Biskoler og Bogeskoler, jeg ser ikke, hvorledes det under de nuværende Forhold skulde gaa paa nogen anden Maade, men det er et helt andet Spørgsmaal. Om der er Grund til at opretholde Amtsskolerne, faar være Amtsrådets og Skolerådets Sag. Mener Skolerådet, at det er nødvendigt at bibeholde Amtsskolerne og ikke alene oplære Biskolelærere til sig selv, men ogsaa til de omliggende Amter, baade til Viborg, Vejle og Ribe Amter, saa faar det virkelig ogsaa gaa til de omliggende Amter og sige: Vær saa god at give os Tilskud til denne Skole, ellers saa i ingen Læreere derfra. Det er noget helt andet, men dermed er det aldeles ikke givet, at der skal tages provisoriske Penge til Amtsskolen, fordi Amtet eller Amtsskolerådet mener, at det er nødvendigt. Man maa lade Amtsrådet om, hvorvidt det er uødbendigt eller ikke, det ere de fuldstændig kompetente til at domme om — skulde jeg sige min Mening, synes jeg strengt taget ikke, det er nødvendigt; jeg tror, at der kan faas Biskolelærere uddannede ad andre Veje — men ville de have den, saa maa de selv drive den, indtil Rigsdagen giver en Bevilling dertil. Men paatrængende nødvendig kan det ikke være at give en saadan lokal Bevilling.

Den ærede Udenrigsministers Svar forekom mig at være tilfredsstillende, saa vidt jeg var i Stand til at følge det; i hvert Fald er Bepærelsen nu kommen, og den ærede Udenrigsminister forekom mig at gøre en Undskyldning for, at Svaret havde ladet vente saa længe paa sig.

Hvad derimod den ærede Finansministers Bemærkninger angaar, er jeg for min Part ikke bleven tilfredsstillet derved, og jeg synes heller ikke, at han i Realiteten i mindste Maade har afkræftet, hvad jeg har fremført. Den ærede Minister bemærkede jo blandt andet, at der ikke var Tale om noget fast Tilskud; nej, det er ganske rigtigt, men den ærede Minister benægtede ikke, at ogsaa efter det Forslag, han har forelagt, vil Statens Tilskud blive 105,754 vestindiske Dalere. At det ikke er sat som et fast Tilskud, det er ganske sikkert, men vi skulle fremdeles bære Underskuddet; den ærede Minister indrømmede jo selv, at han ikke kunde finde nogen ny Skattefikse, og han vilde ønske, at jeg havde fremført nogle. Altsaa i Realiteten forekommer det mig, at det er det samme; naturligvis erkender jeg, at Udtrykket „fast“, for saa vidt man vil hænge sig i det, ikke er korrekt,

men det er fuldstændig berettiget at sige, og det er den faktiske Tilstand, at vi komme til at give det samme Tilskud, selv om Ministerens Lovforslag bleve vedtagne, som det, vi nu give. — Hvad det andet Punkt angaar, det, der drejer sig om Eftergivelsen af Gælden, hedder det jo i Lovforslaget: „Statsskassens Tilgodehavende hos Kolonialkasserne for ydede Forstud og Laan, saa vel som Rentestancer af disse, eftergives“. Til dette hører først Mellemværendet, som nu er 4—5 Millioner Kroner, for det andet Laanet af 16de Juli og for det tredje Rente-Restancer. Det er mig vel bekendt, at vi have udestaaende hos private c. 640,000 Kr., men hvor megen Rente de bære, kunde jeg nok ønske, at den ærede Finansminister vilde oplyse os om. At dette Beløb ikke medtages i denne Eftergivelse, følger af sig selv, for det er jo kun Kolonialkasserne, som dette Forslag vedrører. — Den ærede Minister ønskede, som sagt, at jeg havde angivet en Stattefikse. Ja, den ærede Minister blev fremdeles ved med, at Sukkerdyrkningen er det nødvendigt at fortsætte; gøre vi ikke det, saa vi ingen Indtægter. Ja, min Grundsætning overhovedet i min private Bedrift er den, at den Bedrift, der ikke kan bære sig, lægges ned, og det forekommer mig, at naar det saaledes gentager sig ikke et enkelt Aar, men Aar efter Aar, at enten er Sukkeret for billigt paa Markedet, eller ogsaa mishykses Høsten, ellers ogsaa er der andre Ting i Vejen — Resultatet er i alt Fald de 7½ Millioner, som den ærede Minister jo ikke rokkede ved, som ere gaaede bort i de saa Aar — forekommer det mig, at der er god Grund til at forsøge at gaa netop den Vej, som jeg antydede, nemlig at støtte Udvandringen. Administrationsomkostningerne, som St. Thomas klager over, og som den finder blodige og urimelig dyre, maa jo dog, enten man har Ret i det eller ikke, kunne gaa ned, naar Befolkningen gaar væk, thi saa skulle vi vel ikke holde det store Administrationsapparat. St. Jan er, saa vidt jeg ved, i den Tilstand, at den ikke kræver store Udgifter. Var der da ikke Mulighed for — hvis der med Hensyn til de andre Der ikke er nogen anden Uvej — at søge at faa dem til at komme i en lignende Tilstand, saaledes at de kunde bære sig? Jeg henstiller det kun, det forekommer mig, at det ikke er indbydende for Statsskassen at blive ved at have saa store Udgifter. Det er dog Penge, som vi i Grunden have, om jeg maa bruge det Udtryk, meget lidt Fornøjelse af.

Ordføreren (Rump): Jeg skal tillade mig at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af den højtærede Kirke- og Under-